תקנון פרס ביאליק של עיריית תל-אביב-יפו לספרות יפה ולחוכמת ישראל

עדכון ה'תשפ"ו – 2025

מטרת הפרס

פרס ביאליק נוסד על ידי מועצת עיריית תל-אביב-יפו ביום ג' בטבת ה'תרצ"ג (1 בינואר 1933), לכבודו של המשורר חיים נחמן ביאליק, במלאת שישים שנה להולדתו. הפרס נועד להעניק כבוד והוקרה לאביר השירה העברית בדורו ולעודד את יצירתם של סופרות, סופרים, חוקרות וחוקרים בישראל.

תדירות הענקת הפרס

הפרס יוענק לפחות אחת לארבע שנים לחמישה/חמש זוכים/ות, מחברי/ות היצירות המובחרות ביותר מבין אלה שהוגשה מועמדותן, בהתאם להחלטות ועדות הפרס.

תחומי הענקת הפרס

1. היצירה הספרותית: שירה, פרוזה, מחזות וספרות ילדים. יוענקו שלושה פרסים, ואחד מהם יוקדש לספרות ילדים.
2. חוכמת ישראל: ספרים העוסקים בתולדות העם היהודי, תורתו, לשונו, ספרותו, ארצו, חייו ואמונתו. יוענקו שני פרסים.

בשתי הקטגוריות, הוועדה רשאית להמליץ להעניק את הפרס עבור מפעל חיים ולאו דווקא עבור יצירה בודדת.

זכאות להגשת מועמדות - היצירה הספרותית:

1. היצירה ראתה אור בשפה העברית.
2. היצירה עברה עריכה והגהה מקצועיות.
3. היצירה הודפסה במהדורה של לפחות 200 עותקים וזמינה לרכישה בחנויות או באתר אינטרנט ייעודי למכירת ספרים.
4. יצירות ספרותיות שפורסמו בהוצאה עצמית יעברו הליך סינון מוקדם, הכולל בחינת היצירה על ידי לקטורים/ות מקצועיים /ות. ספרים בהוצאה עצמית שיעברו שלב זה יועברו להמשך השיפוט על ידי ועדת הפרס. מנגנון זה נועד להבטיח תהליך הוגן ומקצועי, המאפשר לסופרים/ת עצמאיים/ות להשתתף בתחרות לצד סופרים שיצירותיהם יצאו לאור בהוצאות מוכרות.
5. היצירה ראתה אור לאחר בחירת הזוכים/ות בפרס ביאליק האחרון (שקודם להגשת המועמדות) ובטרם חלף המועד האחרון להגשת המועמדות.

זכאות להגשת מועמדות – תנאי סף למחבר/ת:

1. רשאים/ות להגיש מועמדות סופרים/ות אשר קודם להגשת המועמדות לפרס פרסמו שני ספרים לפחות שהם יצירות מקור.
2. אם המועמדות מוגשת על ידי הוצאת ספרים, מספר היצירות שיוגשו מטעם אותה הוצאה לא יעלה על עשר.
3. מחבר/ת היצירה עודו/ה בחיים במועד בחירת הזוכים/ות.
4. מחבר/ת היצירה הינו/היא אזרח/ית ישראל או תושב/ת קבע אשר מרכז חייו/ה ויצירתו/ה בישראל.

ועדות הפרס

ועדת הפרס לספרות יפה
תכלול 3 עד 5 חברים/ות בהם/ן חוקר/ת ספרות ותרבות מאוניברסיטאות המחקר, מבקר/ת ספרות, סופרים/ות בעלי/ות שם (רצוי כאלה שזכו בפרס ביאליק או בפרסים יוקרתיים אחרים), ונציג/ה מטעם העירייה.
ועדת הפרס לחוכמת ישראל
תכלול 3 עד 5 חברים/ות בהם/ן חוקרים/ות מהחוגים הרלוונטיים באוניברסיטאות מחקר, ונציגים מטעם העירייה.

תנאי הכהונה :
הוועדה תמונה על ידי מנהל/ת הפרסים העירוניים.
חברי/ות הוועדות יכהנו לא יותר משתי קדנציות רצופות.
הרכב הוועדות ייתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים, ככל שניתן בנסיבות העניין.
הליך הבחירה :
חברי/ות הוועדה רשאי/ות להציע מועמדים/ות מטעמה, העומדים/ות בתנאי תקנון הפרס.
בבחירת הזוכים/ות יביאו הוועדות במכלול שיקוליהן את השאיפה לייצוג הולם של קבוצות אוכלוסייה מגוונות, כגון נשים וקבוצות מיעוט חברתיות.
מנהל/ת הפרסים העירוניים ישתתף/תשתתף בישיבות הוועדה ללא זכות הצבעה.
הוועדה תגיש לראש העירייה את החלטתה בצירוף נימוקים.

הגשת מועמדות

1. ההגשה תתבצע במועד שייקבע ויפורסם מראש בהתאם לתנאים המפורטים בתקנון ולהנחיות שתפורסמנה.
2. ניתן לזכות בפרס פעם אחת בלבד.

גובה הפרס:
גובה הפרס עומד על סך 18,000 שקלים (כולל מע"מ) לכל אחד/ת מהזוכים/ות. הסכום יעודכן מעת לעת, בכפוף לתוכנית העבודה של העירייה.

הודעה על זכייה
ראש העירייה או נציג/ה מטעמו יודיע/תודיע לזוכים/ות על הזכייה בפרס ויזמינם/ן לטקס חלוקת הפרסים.